

Pedersöre**info**

**Purmobor i själ
och hjärta**

Juuret syvällä kotikylän mullassa

En händelserik vinter och vår

■ Det har varit en intensiv vinter och vår, både i de kommunala sammanhangen i Pedersöre och i de nationella politiska och förvaltningsmässiga processerna. I Pedersöre visar bokslutet för 2014 att vi kan blicka tillbaka på ett bra år med ett plusresultat om cirka 2,8 miljoner för den kommunala verksamheten. Framför allt högre samfundsskatteintäkter har bidragit till det positiva resultatet. Näringslivet i Pedersöre har snurr på hjulen och det syns i skatteintäkterna. Det är också glädjande att vi under 2014 höll våra låga arbetslöshetssiffror, som är bland de absolut lägsta i landet.

Samtidigt finns det naturligtvis många utmaningar att hantera. Ett stort diskussionsämne både i kommungården och bland kommuninvånarna under vintern, har varit Purmo skolas framtid. Efter grundliga utredningar och beräkningar kunde kommunstyrelsen i april ta beslut om att riva den gamla skolan och börja planera ett nybygge. Beslutet, som inte var lätt att ta, känns ändå i nuläget som det enda rätta. Man kan också säga att beslutet om att planera ett nybygge är rätt unikt, det finns nämligen i dagsläget inte många kommuner i landet som går in för nya skolbyggen. Det är i och för sig en bit kvar innan den nya Purmo skola kan invigas, men processen är igång och följande viktiga milstolpe för projektet blir fullmäktiges budgetmöte där anslag ska beviljas.

Landet har en ny riksdag och i skrivande stund har Centern, Samlingspartiet och Sannfinländarna just bildat regering. Ur Pedersöreperspektiv kan, utgående från en sammanställning som YLE gjort utgående från resultatet i riksdagsvalet, lite som kuriosas konstateras att 94,1 procent av Pedersöreborna är i opposition mot den nya regeringen. Detta eftersom endast knappt 6 procent av de röstberättigade Pedersöreborna röstade på något av de partier som nu bildar regering.

Den kommunala servicen ska naturligtvis fungera oberoende av regeringssammansättning. Samtidigt vet vi också att balanseringsbehovet är den nya regeringens största utmaning och även om vi i dagsläget inte konkret vet vilka åtgärder som är att vänta, så kan man anta att kommunerna kommer att drabbas av nedskärningar. Hur och på vilket sätt återstår att se.

Den nya regeringen ärvde också vårdreformen och står inför utmaningen att fullfölja det som regeringen Katainen/Stubb påbörjade. Vårdreformen körde som bekant på grund inför riksdagsvalet, men reformarbetet fortsätter och till hösten presenteras sannolikt nya riktlinjer för det fortsatta reformarbetet.

En aktiv och intensiv vinter och vår går alltså mot sommar och jag hoppas att alla har möjlighet att ta vara på sommaren och ladda batterierna för att ta itu med nya utmaningar till hösten.

Med hopp om en trevlig och innehållsrik sommar till alla.

STEFAN SVENFORS
Kommundirektör

Pedersöreinfo

Utgivare: Pedersöre kommun, Skrufvilagatan 2, 68910 Bennäs • Tel. 785 0111 • Ansvarig utgivare: Stefan Svenfors • Redaktör: Carina Wärn
Layout: Studio PAP • Pärm: Carolina Ekstrand fotograferad av Monica Enqvist • Tryck: Forsberg 2015

Tapatumarikas alkuvuosi

■ Alkuvuosi on ollut tapaatumarikas, sekä kunnallisissa yhteyksissä Pedersöressä että kansallisella tasolla poliittisissa ja hallinnollisissa prosesseissa. Pedersöressä vuoden 2014 tilinpäätös osoittaa, että takanamme on hyvä vuosi, jonka tuloksena kunnan toiminnassa syntyi n. 2,8 miljoonan euron ylijäämä. Myönteiseen tulokseen on vaikuttanut ennen kaikkea yhteisöverotulojen kasvu. Pedersören elinkeinoelämän rattaat pyörivät hyvää vauhtia, mikä näkyy verotuloissa. Ilahduttavaa on myös se, että työttömyysluvut ovat edelleen pysyneet matalina, niin että työttömyysasteemme on kansallisesti katsottuna kaikkein parhaimmasta päästä.

Samaan aikaan kunnalla on tietenkin myös paljon haasteita. Talven aikana suuri keskustelun aihe sekä kunnantalossa että kuntalaisten keskuudessa on ollut Purmon koulun tulevaisuus. Perusteellisten selvitysten ja laskelmien jälkeen kunnanhallitus pystyi huhtikuussa päättämään, että vanha koulu puretaan ja uuden koulurakennuksen suunnittelu alkaa. Päätös, joka ei suinkaan ollut helppo, tuntuu kuitenkin tässä tilanteessa ainoalta oikealta. Todettakoon myös, että päätös uuden koulun rakentamisesta on suhteellisen ainutlaatuinen, tällä hetkellä maastamme ei nimittäin löydy monta kuntaa, jotka olisivat valmiit sijoittamaan uuteen kouluun. Sinänsä on tietenkin vielä aikaa ennen kuin uusi koulu voidaan vihkiä käyttöön, mutta prosessi on alkanut, ja seuraava tärkeä välietappi on valtuuston budjettikokous, jolloin hankkeelle on tarkoitus myöntää määrärahoja.

Maassa on uusi eduskunta ja tätä kirjoitettaessa Keskusta, Kokoomus ja Perussuomalaiset ovat muodostaneet uuden hallituksen. YLE:n tekemän eduskuntavaalitulosyhteistyön pohjalta voidaan todeta kuriositeettina, että Pedersören äänestäjistä 94,1 prosenttia tukee sellaisia puolueita, jotka nyt jäivät oppositioon. Nimittäin vain vajaa 6 prosenttia äänioikeutetuista pedersöreläisistä äänestivät hallituspuolueita.

Kunnan palvelujen pitää tietenkin toimia, hallituksen kokoonpanosta riippumatta. Tiedämme kuitenkin myös sen, että valtiontalouden tasapainottamistarve on uuden hallituksen suurin haaste, ja vaikka emme tässä tilanteessa tiedä konkreettisesti mitä toimenpiteitä on odotettavissa, voimme olettaa, että myös kunnat joutuvat leikkausten kohteiksi. Miten ja millä tavalla jää nähtäväksi.

Uusi hallitus perii myös sote-uudistuksen, ja haasteena on nyt Kataisen ja Stubbin hallituksen käynnistämän prosessin saattaminen päätökseen. Kuten kaikki tietävät, sote-uudistus ajautui karille eduskuntavaalien alla, mutta uudistustyö tulee jatkumaan, ja syksyyn mennessä esitellään todennäköisesti uusia suuntaviivoja uudistustyölle.

Aktiivinen ja intensiivinen talvi ja kevät vaihtuvat nyt kesäksi, ja toivon, että kaikilla on mahdollisuus nauttia kesästä ja ladata akkuja, niin että jaksamme tarttua uusiin haasteisiin kun syksy tulee.

Toivon kaikille mukavaa ja tapaatumarikasta kesää.

STEFAN SVENFORS

Kunnanjohtaja

Pedersöreinfo

Nyheter 4

Purmobor i själ och hjärta 6

Uutiset 8

Juuret syvällä kotikylän mullassa 10

Bilaga: Pedersöre-veckan 11

Liite: Pedersöre-viikko 11

Ny träbro i Sundby 15

Dagvård och skola 16

Uusi opetussuunnitelma 17

MI/kansalaisopisto 18

Biblioteket informerar 20

Kirjasto tiedottaa 20

Falkens motionslopp sommaren 2015 21

Falken-juoksut kesällä 2015 21

Krysset 23

PEDERSÖRE

NYHETER NYHETER

Förändringar inom öppenvården i Pedersöre

■ På hälsocentralens mottagning i Purmo erbjuds fr.o.m. 1.5 barnrådgivning och vuxenmottagning varje måndag och torsdag.

Mottagningarna i Bennäs, Esse och Källby är fortsättningsvis öppna alla vardagar och erbjuder mödra- och barnrådgivning och därtill hörande läkarrådgivning samt vuxenmottagning.

Alla besök till mottagningarna sker enligt tidsbeställning. Till vuxenmottagningen kan man ta kontakt för vaccinationer, sårvård, sjukintyg för kort sjukfrånvaro, personlig hälso- och sjukvårdsrådgivning, stöd och uppföljning av långvariga sjukdomar och vårdmaterialutdelning.

Hälsovårdarna har telefonrådgivning vardagar kl. 8.00-9.00 och kl. 12.00-12.30: Bennäs/Purmo tfn (06) 786 1690, Esse tfn (06) 786 1630 och Källby (tfn) 06 786 1660. Efter telefontiden och vid brådskande fall kontaktas telefonrådgivningen vid Malmska, tel. (06) 786 1333.

Social- och hälsovårdsverket överför från 1.5.2015 all hem-

sjukvård till äldreomsorgen och man bildar s.k. hemvårdsteam tillsammans med hemservicen. ▶

Cykla i trafiken

■ Temat för trafiksäkerhetskommitténs kampanj under hösten 2014 var "Cykla i trafiken".

Årskurserna 1-6 i samtliga skolor i kommunen deltog i en frågetävling om cykling. Mellan alla deltagare utlottades två gåvochecker att användas för en flick- och en pojkcycel samt ett antal cykelhjälm som tröstepris. De lyckliga vinnarna till huvudvinsterna blev Carolina Granö och Oskar Strang.

Lättrafikleden mellan Lövö-Sandsund färdigställs under juli månad denna sommar. Den efterlängttade lättrafikleden gör det tryggare att cykla och den kommer säkert också att utnyttjas både för arbetsresor och motion på fritiden.

Då man cyklar är det viktigt att komma ihåg är att en cykelhjälm är den enda säkerhetsanordningen som skyddar mot skador i huvudet och den bör alltid användas. Hjälmen ska vara av lämplig storlek och ordentligt fastspänd. Använd även kläder med reflex och lykta på cykeln då det blir mörkare tider. Enligt trafikskyddet omkommer i medeltal 23 cyklister per år, medan antalet skadade uppgår till 900.

Olyckor mellan motorfordon och cyklister står för 65 procent av cyklisternas dödsfall. Nästan 70 procent av personskadorna bland cyklister inträffar i korsningar - särskilt i korsningar med väjningsplikt. Sikthinder ökar olycksrisken betydligt vid korsningar mellan cykelväg och körbanan. Det är alltså viktigt att lära sig regler kring cykling samt att se till att man skaffar och använder skyddsutrustning. ▶

Hantering av sällskapsdjurens avföring

■ Sällskapsdjurens avföring och hanteringen av den aktualiseras varje vår efter snösmältningen då "det som gömts i snö kommer upp i tö". Med sällskapsdjur avses främst hundar, katter och hästar men även andra husdjur (kaniner, får, hönor mm). Därför har frågan om lådor för uppsamling av avföringen igen diskuterats ute i byarna.

Enligt ordningslagen ska ägare eller innehavare av ett sällskapsdjur se till att avföringen inte lämnas kvar i miljön. Nedskräpningsförbudet i

avfallslagen säger att man inte får lämna i miljön sådant som kan förorsaka minskad trivsel för omgivningen.

Det är alltså enligt lagstiftningen sällskapsdjurens ägare som skall städa upp efter sina djur. För att underlätta renhållningen har det diskuterats vid flera tillfällen att kommunen skulle tillhandahålla uppsamlingskärl för djuravföringen. Problemet är bara vem skall sköta om och tömma uppsamlingskärlen. Områdes- och byaföreningar som tillfrågats har inte varit intresserade. Överfulla kärl med avföringspåsar runt kärlen är en sämre lösning än inga kärl alls. Så för allas vår trivsel: du som är ägare till ett eller flera sällskapsdjur, städa upp efter ditt husdjur gjort sitt under rastningsturen. ▶

Ny projektperiod börjar

■ En ny EU-programperiod (2014-2020) står inför dörren, med många nya möjligheter för invånarna i Österbotten. Glädjande är att Aktion Österbotten r.f. lyckats med bedriften att behålla positionen som den Leader-grupp som fått mest pengar för Leaderprojekt i hela landet, hela 11 121 000

euro att användas för projekt i trakten från Kristinestad i söder till Karleby i norr.

Aktion Österbotten kommer att stöda allmännyttiga investerings-, utbildnings-, och rådgivningsprojekt samt internationella och interregionala projekt. Beträffande företagsstöd ligger fokus på mikroföretag och projekt som stöder Aktion Österbottens strategi. Papperskriget kring ansökningarna underlättas av att man nu kan söka stöd elektroniskt via Hyrrä-tjänsten.

Aktion Österbotten hoppas kunna vara med och stöda era idéer. Tillsammans bygger vi ett ännu starkare Österbotten! För tilläggsuppgifter, se www.aktion.fi.

Sommaren vid Grubbo

■ Våren har övergått i försommar och skejtsäsongen är i full gång. Sommaren 2015 kommer att vara den första hela säsongen i skateparken Grubbo som byggdes av Pedersöre kommun tillsammans med nejdens skejtare under sommaren 2014.

Skaterampens design har varit väldigt omtyckt både bland nybörjare och mera erfarna

skejtare. Även skejtare från Vasa och Karleby besöker Grubbo med jämna mellanrum.

Under sommaren 2014 ordnade Pedersöre kommun i samarbete med Jakobstads Skateboarding rf några skatekurser. Dessa kurser fortsätter nu under våren och sommaren 2015. Även tävlingar är inplanerade. ▶

Simskolorna i Pedersöre

■ I sommar ordnas simskolor i alla kommundelar. Se tidtabeller och annan information i sommarlovsprogrammet som har delats ut till alla skolelever eller på Folkhälsans webbsida, www.folkhalsan.fi (sök på sommarsimskolor). ▶

Stöd för studerande

■ Du som studerar på heltid vid universitet, högskola eller yrkeshögskola och är skriven i Pedersöre, kom ihåg att söka stipendium från kommunen! Ansökan för höstterminen 2015 inlämnas senast 22.12.2015 kl.

16.00. Stipendiesumman är 125 euro per termin.

Du kan ansöka om stipendium på en blankett som du kan skriva ut från kommunens webbsidor. Blanketten kan även hämtas från kommungården i Bennäs eller från biblioteken i Esse och Purmo. Till ansökningen bifogas ett bestyrkt intyg över studierätt vid universitet, högskola eller yrkeshögskola. ▶

Biggest loser

■ Pedersöre kommuns personalförening har under våren ordnat en "Biggest Loser-grupp". Personal trainer Johanna Hjulfors ledde kursen och gav kostförslag samt träningsprogram. Vi var ca 60 deltagare och ännu till finalen var det 38 deltagare kvar.

Den som gick ner mest procentuellt sett fick ett presentkort på 450€ till Sportia Mattsson. Dessutom utlottades ett 200 € presentkort samt en del småvinster. Vinnaren hade gått ner hela 16,55 % av sin vikt. Totalt hade hela gruppen gått ner 161,3 kg, dvs. 2-3 kommunarbetare. I snitt hade deltagarna gått ner 4,2 kg/person.

Vinnaren fick berätta hur hon hade lyckats. Hon hade lämnat bort socker, choklad, chips, bulla och dylikt. Hon hade även minskat på skräpmat. Det positiva för henne

var att hon nu är betydligt piggare, har bättre blodvärden och har fått minska på medicineringen. ▶

Skoldagar läsåret 2015-2016

■ Höstterminen 2015 börjar i år den 17 augusti. Höstlovet infaller 12-13 oktober, och höstterminen avslutas lördag 19.12. Vårterminen inleds den 4 januari 2016, och redan den 6 januari infaller den första lovdagen, dvs. trettiondagen. Sportlovet är som vanligt vecka 9, dvs. 29 februari till 4 mars. Påsklovet infaller 24-28 mars och 5-6 maj är också lediga dagar. Lsåret avslutas lördagen den 4 juni. ▶

Fåglarna kvittrar i kapp runt Tommy Sjöskogs nybygge vid Sexsjö. Här har han uppfört ett hus med egna lösningar, med låga boendekostnader i fokus.

Purmobor i själ och

MONICA ENQVIST

Vem bor männe i gränstrakterna av Pedersöre kommun - ifall man styr kosan mot Purmo? Jo, bland andra Carolina Ekstrand med sambon Marcus Kackur, Niklas Sjöblom och Tommy Sjöskog.

Carolina Ekstrand hälsar glatt i dörren till huset i Åvist som hon och sambon Marcus hyr sedan februari. Själva är hon uppvuxen i Kauhajärvi, den lilla byn med tre hushåll och ett par fritidsbostäder mellan Åvist och Storbacka i Överpurmo.

- Vi planerar att bygga hus ett stenkast från mitt föräldrahem. Men i augusti får vi vårt första barn så husbygget får vänta något år ännu tror jag, säger Carolina.

Marcus är från Larsmo, och fick i ett tidigt skede besked om att Carolina inte kunde tänka sig att flytta bort från hemtrakten. Bland annat på grund av att hon har 13 slädhundar som inte passar i tätbebyggda områden.

- Men jag passar inte själv heller att bo i stan, jag har nog provat på det men kom snabbt fram

Carolina Ekstrand och Marcus Kackur väntar sitt första barn i augusti. Carolina känner till åtminstone fem bebisar som redan är födda eller snart på kommande i Åvist och kringliggande byar, så nya bybor är på kommande.

MONICA ENQVIST

MONICA ENQVIST

Niklas Sjöblom framför stockstugan i Sexsjö, han stressar inte över att få den färdigt så fort som möjligt, det tar den tid det tar.

hjärta

till att det är här jag trivs bäst. Där jag ska bo ska man kunna springa naken runt huset utan att det stör någon, säger Carolina med glimten i ögat.

För Marcus har det lyckligtvis passat bra att flytta till Överpurmo, han trivs med skogsarbete och lugnet som området erbjuder.

- Det är lika långt härifrån till arbetet vid Torpfrys i Källby som från Larsmo, så det känns inte alls som att vi bor på sidan om, säger Marcus.

Carolina arbetar som lantbruksavbytare, och har oftast inte så långt till arbetet eftersom många av gårdarna finns i Purmo.

- Nog kör jag väl ändå cirka 10 000 kilometer i året, men om man som vi kör med lagom billiga bilar blir det inte heller så dyra reservdelar, skrattar Carolina.

Nybyggen vid Sexsjö

Omkring 20 kilometer österut, vid Sexsjö, råder febril aktivitet vid det bygge som Niklas Sjöblom startat igång. Han uppför en fritidsbostad på stranden, ganska nära Caravanområdet.

- Jag bor vid Nars men ville också ha en egen stuga att åka till. Så då jag hörde att den här

tomten var till salu slog jag till. Jag är ju van att bo vid sjön och nära naturen, här är lugnt och fridfullt.

Stockstugan är från Mammuttikoti, Niklas hoppas att den står klar för användning nästa vår.

- Men jag stressar inte, bygget får ta den tid det tar.

Niklas bodde två år i en lägenhet i Korteshärad, men konstaterade att det inte alls passade honom. Skogen, fisket och de två stövarna är det han vill fylla sin tid med - förutom arbetet på Sjöbloms gräv.

- Jag jobbar främst med att hacka flis vid industrierna i Jakobstad, dit kör jag så gott som varje dag. Jag kör också dumper eller hjullastare, och så har jag och min bror en skogsmaskin, så det finns nog arbete.

Niklas har aldrig haft några planer på att på riktigt flytta från sjöbygden. Han konstaterar att vissa delar av Överpurmo lider av avfolkning, men att till exempel brodern Mika nu också ska börja bygga hus vid Nars.

- Jag är inte orolig över att glesbygden här ska dö ut. Det kommer alltid att finnas sådana som jag, som är så rotade att det inte finns något

alternativ till att bosätta sig här. Om jag någon gång får barn hoppas jag kunna ge dem samma uppväxt som jag själv fått.

Centralt läge

Två kilometer från Sjöbloms, i riktning mot Lillby men ännu ett stenkast från sjön finns nästa nybygge. Det är Tommy Sjöskog som bygger ett egnahemshus.

- Jag har bott 10 år i Jakobstad, men Purmobo som jag är så ville jag tillbaka hit. Jag har rötterna här vid Sexsjö, så det fanns möjlighet att bygga på egen mark, säger Tommy som arbetar på Ekeri i Källby.

Han har valt ett hus som gett honom möjlighet till egna lösningar, särskilt med fokus på låga boendekostnader.

Han konstaterar att Sexsjö ligger bra till med infrastruktur av olika slag, läget är på så sätt centralt samtidigt som man får leva nära naturen.

- Den kommunala vattenledningen kommer här förbi min tomt, liksom möjlighet till elanslutning och Pedersöres öppna fibernät. Det kunde inte vara bättre!

MONICA ENQVIST

LEADER

Aktion Österbotten

Pyörällä liikenteessä

■ Liikenneturvallisuustoimikunnan syksyn 2014 kampanjan teemana oli "Pyörällä liikenteessä". Kunnan koulujen luokat 1–6 osallistuivat pyöräilyä koskevaan tietokilpailuun. Kaikkien osallistujien kesken arvottiin kaksi polkupyörää sekä pyöräilykypäriä. Päävoittojen onnelliset voittajat olivat Carolina Granö ja Oskar Strang.

Pyörätie Lövön ja Sandsundin välillä valmistuu heinäkuussa. Paljon kaivattu kevytliikenneväylä parantaa pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden liikenneturvallisuutta ja jatkossa sitä käytetään varmasti sekä työmatkoihin että kuntoiluun.

Pyöräillessä on tärkeä muistaa, että pyöräilykypäri on ainoa turvalaite, joka suojaa päähän kohdistuvilta vaurioilta, ja sitä olisi aina käytettävä. Kypärän tulee olla sopivan kokoinen ja kunnolla kiinnitetty. Käyttäkää myös heijastimilla varustettuja vaatteita ja pyörälamppua pimeinä vuodenaikoina. Liikenneturvan mukaan keskimäärin 23 pyöräilijää kuolee ja 900 loukkaantuu vuosittain. Kuolemaan johtaneista pyöräilyonnettomuuksista 65 % tapahtuu moottoriajoneuvon kanssa. Miltei 70 % pyöräilijöiden

henkilövahingoista tapahtuu risteyksissä – erityisesti kärkikolmiollisissa risteyksissä. Näkemäesteet lisäävät huomattavasti onnettomuuden riskiä pyörätien ajoradan risteyksessä. On siis tärkeää oppia pyöräilyä koskevat säännöt sekä hankkia ja käyttää suojavausteita. ▶

Pedersören terveys- keskuksen vastaanotot

■ Purmon vastaanotolla toimii 1.5.2015 lähtien lastenneuvola ja aikuisvastaanotto maanantaisin ja torstaisin.

Pännäisten, Ähtävän ja Kolpin vastaanotot ovat edelleen avoinna kaikkina arkipäivinä ja niissä toimii äitiys- ja lastenneuvola ja siihen kuuluva lääkarineuvola sekä aikuisvastaanotto.

Kaikkiin käynteihin on varattava aika etukäteen. Aikuisvastaanotolla hoidetaan rokotukset, haavanhoito, sairauslomatuodistukset lyhytaikaisiin poissaoloihin, henkilökohtainen terveyden- ja sairaanhoidon ohjaus, pitkäaikaissairauksien hoidon seuranta ja tuki ja hoitotarvikkeiden jakelu.

Terveydenhoitajilla on puhelinneuvonta arkisin klo 8–9 ja klo 12.00–12.30: Pännäinen/Purmo puh. (06) 786 1690, Ähtävä puh. (06) 786 1630, Kolppi puh. (06) 786 1660. Puhelinajan jälkeen ja kiireellisissä tapauksissa yhteys Malmin puhelinneuvontaan, puh. (06) 786 1333.

Koko Pedersören kotisairaanhoidon liitetään 1.5.2015 lähtien osaksi vanhushuoltoa ja kotihoiton tiimiä. ▶

Lemmikkieläinten jätösten kerääminen

■ Lemmikkieläinten jätösten kerääminen ja koirankakka-astioiden tarve nousevat puheenaiheiksi joka kevät lumenlähdon jälkeen, ilmeisistä syistä.

Lemmikkieläimillä tarkoitetaan lähinnä koiria, kissoja ja hevosia, mutta myös muita eläimiä (kaneja, lampaita, kanoja jne). Järjestyslain mukaan lemmikkieläimen omistajan tai haltijan on pidettävä huolta siitä, että eläimen uloste ei jää ympäristöön. Jätelain roska- ja miskiellon mukaan ympäristöön ei saa jättää esineitä tai ainetta, jotka voivat aiheuttaa viihtyisyyden vähentymistä.

Lainsäädännön mukaan eläinten jätösten siivous kuuluu siis

lemmikkieläinten omistajille. Silloin tällöin kunnassa on keskusteltu siitä, pitäisikö meidän järjestää erillisiä roska-astioita lemmikkieläinten jätöksille. Keräysastioiden hankinta ja asentaminen ei ole ongelma, vaan ongelmia tuottaa se, kenen tehtäväksi tulee hoitaa ja tyhjentää astiat. Alue- ja kyläyhdistykset eivät ole olleet halukkaita tähän ryhtymään, kun olemme tiedustelleet asiaa heiltä. Täpötäysi roska-astia, jonka ympärillä on käytettyjä kakkapusseja, on pahempi näky kuin jos astioita ei ole ollenkaan.

Siispä kaikkien viihtyvyydeksi, lemmikkieläinten omistajat: muistakaa poistaa lemmikkieläinten jätökset ympäristöstä! ▶

Uusi ohjelmakausi alkaa

■ Uusi EU-ohjelmakausi (2014–2020) on alullaan ja tämä antaa Pohjanmaan asukkaille paljon uusia mahdollisuuksia. Ilahduttavaa on, että Aktion Österbotten r.f. on onnistunut säilyttämään asemansa Leader-ryhmänä, joka saa eniten rahaa Leader-hankkeille koko maassa. Olemme onnistuneet järjestämään 11 121 000 euroa käytettäväksi hankkeille Kristiinan-

kaupungin ja Kokkolan välisellä alueella.

Aktion Österbotten tukee yleishyödyllisiä investointi-, koulutus- ja neuvontahankkeita sekä kansainvälisiä ja alueidenvälisiä hankkeita. Yritystuen osalta keskitytään mikroyrityksiin sekä Aktion Österbottenin strategiaa tukeviin hankkeisiin. Hakumenettelyn paperisotaa on helpotettu kun sähköisten hakemusten tekeminen on nyt mahdollista Hyrrä-palvelussa.

Aktion Österbotten haluaa olla mukana tukemassa ideoitanne. Yhdessä voimme tehdä Pohjanmaasta vielä elinvoimaisemman! Lisätietoja: www.aktion.fi ▶

Grubbo

■ Kevät on jo mennyt ja skeittisezonki on täydessä vauhdissa. Kesä 2015 tulee olemaan Grubbo-skeittipuiston ensimmäinen täysi sesonki. Grubbo rakennettiin Pedersören kunnan ja seudun rullalautailijoiden yhteishankkeena kesällä 2014.

Skeittiramppi on ollut erittäin suosittu sekä vasta-alkajien että kokeneiden skeittaajien keskuudessa. Grubbo-skeittipuistoon tulee lajin harrastajia myös Vaasasta ja Kokkolasta.

Kesällä 2014 Pedersören kunta järjesti skeittikursseja yhteistyössä Pietarsaaren Rullalautailijoiden kanssa. Kurssit jatkuvat keväällä ja

kesällä 2015. Grubbon skeittipuistossa tullaan myös järjestämään kilpailuja tänä kesänä. ▶

Pedersören uimakoulu

■ Tänä kesänä järjestetään uimakouluja kaikissa kunnanosissa. Aikataulut ja muut tiedot löydät kesälomaohjelmasta, joka on jaettu kaikille koululaisille, tai Folkhälsanin verkkosivuilta www.folkhalsan.fi. ▶

Palvelulinja palvelee kaikkia

■ Pedersören palvelulinjalla voit matkustaa bussilipun hinnalla Pedersören kunnan sisällä sekä Pietarsaareen. Linja on tarkoitettu kaikille kuntalaisille, ja se ajaa myös pikkuteitä ja hakee matkustajia kotiovelta.

Pedersören palvelulinja ajaa jokaisena arkipäivänä (maanantai-perjantai). Liikenne hoidetaan kahdella taksiautolla, jotka liikennöivät säännöllisesti aamulla ja iltapäivällä kahta eri reittiä. Taksit ajavat aamupäivällä Pietarsaareen ja iltapäivällä Pietarsaaresta Pedersören kyliin. Tarvittaessa taksi voi odottaa enintään puoli tuntia Pietarsaareissa ennen kuin se lähtee

takaisin. Matkustajat voivat nousta taksiin tai jäädä pois missä tahansa kahden liikennealueen sisällä, mutta palveluun ei sisälly kuljetusta eri osoitteiden välillä Pietarsaaren alueella.

Taksikuljettaja suunnittelee aikataulun tilauksien mukaan. Jotta taksikuljettaja ehtisi suunnitella reittiä, olisi suotavaa, että tilaus tehdään viimeistään matkustuspäivää edeltävänä arkipäivänä ennen klo 16.00.

Palvelulinja ajaa seuraavia reittejä:

1. Purmon kunnanosa-Forsby-Pännäinen-Sandsund-Sundby, Karby-Pietarsaari, matkatilaukset: Pedesi Taxi, puh. 044 279 2230
2. Ähtävän kunnanosa-Kolppi-Edsevö-Pännäinen-Lepplaks-Sandsund-Pietarsaari, matkatilaukset: Olav Norrbäck, puh. 0500 836 127. ▶

Koulupäivät lukuvuonna 2015-2016

■ Syyslukukausi 2015 alkaa 17. elokuuta. Syyslomalle päästään 12.-13. lokakuuta, ja syyslukukausi päättyy lauantaina 19.12. Koulu alkaa taas joululoman jälkeen 4. tammi-kuuta 2016, ja ensimmäinen lomapäivä, eli loppiainen, on jo 6.1. Koululaisten hiihtoloma on viikolla 9, 29.2.-4.3. Pääsiäistä vietetään

24.-28. maaliskuuta ja toukokuussa 5.-6.5. ovat vapaapäiviä. Lukuvuosi päättyy lauantaina 4. kesäkuuta 2016. ▶

Biggest loser

■ Pedersören kunnan henkilöstöyhdistys on kevään aikana järjestänyt "Biggest Loser" -ryhmän. PT Johanna Hjulfors on johtanut ryhmää ja antanut ravitsemusneuvoja ja harjoitusohjelmia. Mukana oli alussa 60 osallistujaa ja toukokuun finaalissa oli vielä mukana 38 henkilöä.

Henkilö, joka menetti prosentuaalisesti eniten painoa, sai 450 euron lahjakortin Sportia Mattsoniin. Lisäksi muiden osallistujien kesken arvottiin 200 euron lahjakortti ja pienvoittoja. Voittaja oli menettänyt huikeat 16,55 % painostaan. Koko ryhmä laihtutti yhteensä 161,3 kg, eli 2-3 kuntatyöntekijän verran. Keskimäärin osallistujat pudottivat painoa 4,2 kg/henkilö.

Voittaja kertoo, että laihdutus oli onnistunut, koska hän oli jättänyt pois turhan sokerin, suklaan, sipsit, pullat yms. Lisäksi hän oli vähentänyt roskaruoan syöntiä. Painon menetyksen jälkeen hän on nyt huomattavasti pirteämpi, veriarvot ovat parantuneet ja hän on pystynyt vähentämään lääkitystä. ▶

Niklas Sjöblomin tulevassa loma-asunnossa Sexsjön rannalla, josta avautuu upea näkymä järven yli. Niklas arvostaa luonnon läheisyyttä ja rauhaa.

MONICA ENQVIST

Juuret syvällä kotikylän mullassa

Kuka mahtaa asua Pedersören kunnan rajamailla – jos puhutaan Purmon kunnanosasta? Carolina Ekstrand asuu miehensä Marcus Kackurin kanssa Ävistin (Jokihaudan) kylässä, Niklas Sjöblom rakentaa lomamökkiä Sexsjön rannalle ja Tommy Sjöskog taas on rakentamassa omakotitaloa samaan kylään.

Carolina Ekstrand tervehtii iloisesti ovelta. Hän ja avomiehensä Marcus ovat helmikuusta alkaen asuneet vuokralla Ävistin (Jokihaudan) kylässä sijaitsevassa omakotitalossa. Carolina on varttunut Kauhajärvellä, kolmen talouden ja muutaman lomamökin pikkukylässä Yli-Purmossa, Ävistin ja Storbackan välissä.

– Suunnitelmiin kuuluu omakotitalon rakentaminen lapsuudenkodin naapuriin. Koska ensimmäinen lapsemme syntyy elokuussa, talonrakentaminen saa odottaa vielä muutaman vuoden, Carolina sanoo.

Marcus on kotoisin Luodosta, ja hän sai jo seurustelun alkuvaiheissa tietää, ettei Carolina aio muuttaa pois kotikylästä, mm. sen takia, että hänellä on 13 rekikoira, jotka eivät sovi taajama-alueelle.

– Olen myös luonteeltani sellainen, etten sovi kaupunkiin. Olen kyllä kokeillut, mutta päädyin nopeasti siihen, että viihdyn parhaiten täällä. Haluan asua paikassa, jossa voi vaikka juosta nakuna talon ympäri kenenkään huomaamatta, Carolina kertoo pilke silmäkulmassa.

Marcukselle muutto Yli-Purmoon on onneksi

sopinut hyvin, hän viihtyy metsätoissa ja nauttii alueen rauhallisuudesta.

– Täältä minulla on yhtä pitkä matka työpaikalle Kolppiin kuin Luodosta, joten minusta ei ollenkaan tunnu siltä, että asuisimme syrjässä, Marcus sanoo.

Carolina työskentelee maatalouslomittajana, eikä hänellä yleensä ole pitkiä työmatkoja, koska Purmossa on paljon maataloja.

– Ajan kai n. 10 000 kilometriä vuodessa, mutta kun auto on sopivan halpa, ei varaosiin-kaan mene niin paljon rahaa, Carolina nauraa.

Uutta rakennetaan

Noin 20 kilometriä Ävistin kylästä itään päin, Sexsjössä, Niklas Sjöblomin rakennusmaalla on kova vilskke. Hän rakentaa lomamökkiä Sexsjön järven rannalle, lähelle karavaanarialuetta.

– Asun Narsin kylässä, mutta halusin myös oman mökin. Kun kuulin, että tämä tontti on kaupan, tein nopean päätöksen. Olen tottunut asumaan järven rannalla ja keskellä luontoa. Lisäksi täällä on niin rauhallista.

Hirsimökki on hankittu Mammuttikodilta, ja Niklas toivoo, että se on valmis ensi keväänä.

– En kuitenkaan ota turhia paineita, rakentaminen saa kestää aikansa.

Niklas asui kaksi vuotta vuokra-asunnossa Korttesjärvellä, mutta toteaa, että se ei sopinut hänelle. Vapaa-aika kuluu metsässä, kalastusharrastuksen ja kahden ajokoiran parissa, ja työkseen hän ajaa raskaita koneita.

– Ajan Pietarsaaren harva se päivä, teen haketta Pietarsaaren teollisuudelle. Ajan myös dumpperia tai pyöräkuormaajaa, ja lisäksi minulla on veljeni kanssa metsäkone, joten töitä kyllä riittää.

Niklas ei ole koskaan ajatellut, että hän ihan

oikeasti muuttaisi pois järvisseudulta. Hän toteaa, että tietyissä osissa Yli-Purmoa on väestökato, mutta muualla ei. Esimerkiksi Niklaksen veli on rakentamassa omaa taloa Narsin kylään.

– En yhtään pelkää, että tämä syrjäseutu tyhjenisi kokonaan. Aina tulee olemaan sellaisia kuin minä, jonka juuret ovat niin syvällä, ettei ole muuta vaihtoehtoa kuin jäädä asumaan kotikylään. Jos joskus saan omia lapsia, toivon että he saavat kasvaa samoissa oloissa kuin olen itse tehnyt.

Keskeinen sijainti

Kaksi kilometriä Sjöblomin tontilta Lillbyhyn päin on seuraava rakennusmaa, sekin lähellä järveä. Tommy Sjöskog rakentaa tänne omakotitaloa.

– Olen asunut 10 vuotta Pietarsaareissa, mutta synnynnäisenä purmolaisena halusin takaisin tänne. Minun juureni ovat täällä Sexsjössä, ja minulla oli mahdollisuus rakentaa omalle maalle, Tommy sanoo. Hänen työpaikkansa on Ekeri Kolpissa.

Tommy on valinnut talon, joka antaa mahdollisuuksia omiin ratkaisuihin, ja tähtäimessä on etenkin asumiskustannusten vähentäminen. Mies toteaa, että Sexsjö on otollisella paikalla infrastruktuurin kannalta, siinä mielessä sijainti on keskeinen mutta kuitenkin luonnonläheinen.

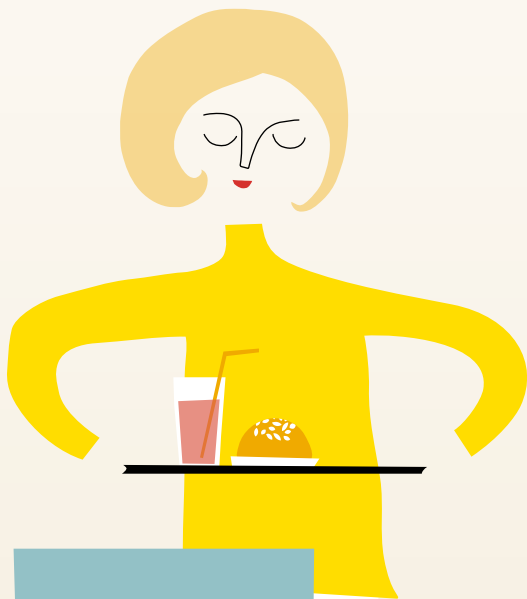
– Täällä on kunnallinen vesijohtoverkko ja mahdollisuus liittyä sähköverkkoon ja Pedersören avoimeen kuituverkkoon. Ei paljon paremmin voisi olla!

MONICA ENQVIST

22-28.6.2015

PEDERSÖREVECKAN -VIIKKO

MÅNDAG
MAANANTAI **22.6**

16.00–19.00

Öppet vid Akkatalo, Katternöleden 68
kl. 18 högläsning i höladan med Ulla Källman
Akkatalo on auki, Katternönreitti 68
klo 18 Ulla Källman lukee ääneen tarinoita
Gilgamesh-eepoksesta

18.00–21.00

Pop-up café i Sundby Samlingshus
Pop up-kahvila Sundbyn nuorisoseurantalolla
ARR. / JÄRJ: SUNDBY UF

TISDAG
TIISTAI **23.6**

06.30–24.00

Utterledens vandringsmaraton
Förhandsanmälan senast 14.6.
Övriga vid start, i skidstugan, Lappfors.
MERA INFO: PEDERSORE.FI/EVENEMANG
Saukonreitin Maratonvaellus
Ennakoilmoittautuminen viim. 14.6.
Ilmoittautuminen paikan päällä
Lappforsin hiihtotuvalla.
LISÄTIETOJA: PEDERSORE.FI/TAPAHTUMAT
ARR. / JÄRJ: KULTURAVDELNINGEN / KULTTUURIOSASTO

16.00–19.00

Öppet vid Akkatalo, Katternöleden 68
kl. 18 högläsning i höladan med Ulla Källman
Akkatalo on auki, Katternönreitti 68
klo 18 Ulla Källman lukee ääneen tarinoita
Gilgamesh-eepoksesta

16.00–20.00

Lokalhistoriskt byaevenemang i Lepplax
Öppet hus vid Reenholtas smedja och byns
gamla mangelhus i centrum av Lepplax.
Utställning med gamla veteranfordon på
parkeringen vid Boströms bageri. Gratis kaffe.
Lepplaksin kylän paikallishistoriatapahtuma
Vanha sepänpaja ja mankelitalo avoinna yleisölle.
Veteraaniajoneuvonäyttely Boströmin leipomon
parkkipaikalla. Ilmainen kahvitarjoilu.
ARR. / JÄRJ: LEPPLAX BYFORSKARE

19.30–20.30

Drop-in sommarzumba
vid Ytteresse Danspaviljong med Camilla Johansson
Drop-in kesäzumba
Ala-Ähtävän tanssilavalla, ohjaaja Camilla Johansson
ARR. / JÄRJ: MI

ONSDAG
KESKIVIIKKO **24.6**

13.00–14.00

En dag längs Sinnenas Stig, Pedersheim
Antas djurgård demonstrerar fårklippning,
Ulla Enlund spinner ull och Britta Källman kardar.
Pröva på tovning med Åsa-Maria Åsvik.
Alla är välkomna, gammal som ung!
Aistien polku, Pedersheim
Työesittelyjä: lampaan kerintä, villan kehruu ja karsta.
Kokeile huovutusta Åsa-Maria Åsvikin opastuksella.
Ohjelma sopii kaikenikäisille!
ARR. / JÄRJ: DAGCENTER LYO

15.00–19.00

Hantverkarmarknad vid Ankdammen
Musikframträdanden, program för barn, kokning av
rödmylla, arbetsdemonstrationer. Kaffe och hembakt
i Bystugan. Två Systrars Söta serverar laxsoppa på
marknaden kl. 16–18
Käsityömarkkinat Pännäisissä
Musiikkia, ohjelmaa lapsille, työesittelyjä, mm.
punamullan keitto. Kahvia ja leivonnaisia, Två Systrars
Söta myy lohikeittoa markkinoilla klo 16–18.
ARR. / JÄRJ: BENNÄS BYARÅD

16.00–19.00

Öppet vid Akkatalo, Katternöleden 68
kl. 18 högläsning i höladan med Ulla Källman
Akkatalo on auki, Katternönreitti 68
klo 18 Ulla Källman lukee ääneen tarinoita
Gilgamesh-eepoksesta

17.00–18.00

Pröva på MI:s sommaryoga
med Susanne Santala-Eriksson.
Ute vid Katternö bygård, vid regn inne i bygården.
Kokeile MI:n kesäjogaa
Susanne Santala-Erikssonin kanssa.
Katternö Bygård. Sateella sisällä kylätalossa.
ARR. / JÄRJ: MI

17.00–19.00

Ansiktsmålning och barnteater i kommungården
ingång från Mjölvägen, vid gamla TV-studion.
Kasvomaalausta ja lastenteatteria kunnantalossa
entisessä TV-studiossa. Sisäänkäynti Jauhotieltä.
ARR. / JÄRJ: KULTURAVDELNINGEN / KULTTUURIOSASTO

17.30–18.00

Barnteater – Grodan kling och det farliga nätet
(svenska).
Barnen får bekanta sig med naturskyddsfrågor och
människans ansvar för sin miljö genom en teatersaga.
Handdockor, levande musik och leksnuttar under
hela föreställningen. Publiken får aktivt delta i
äventyret! Regi Sarah Bergkulla, musik Joni Tiala och
skådespelaren – docktillverkaren Pia Leinonen står på
scenen.

18.30–19.00

Lastenteatteri: Soiva Sammakko ja vaarallinen verkko (suomenkielinen esitys)

Teatterisadun kautta lapset saavat tutustua luonnonsuojelukysymyksiin ja ihmisen vastuuseen elinympäristöstään. Esitys sisältää elävää musiikkia, käsinukkeja ja pieniä leikkejä, joissa myös yleisö saa aktiivisesti osallistua tarinan tuiskeeseen! Ohjaus Sarah Bergkulla, musiikki Joni Tiala ja näyttämöllä näyttelijä ja nukentekijä Pia Leinonen.

18.00–21.00

Pop-up café i Sundby Samlingshus
Pop up-kahvila Sundbyn nuorisoseurantalolla
ARR. / JÄRJ: SUNDBY UF

TORSDAG
TORSTAI **25.6**

16.00–19.00

Öppet vid Akkatalo, Katternöleden 68
kl. 18 högläsning i höladan med Ulla Källman
Akkatalo on auki, Katternönreitti 68
klo 18 Ulla Källman lukee ääneen tarinoita
Gilgamesh-epoksesta

18.00

Torsdagstävling, Remson Golf
Anmälan på plats.
Torstaikilpailu, Remson Golf
Ilmoittautuminen paikan päällä.
MERA INFO / LISÄTIETOJA: REMSONGOLF.FI

19.00

Désirée Saarela & Triskel: konsert i kvarnen
Stinasholmarna, Purmo. Pris: 10€. I biljettpriset ingår kaffe. Efter konserten fortsätter spelmansjam.
Désirée Saarela & Triskel: konsertti myllyssä
Hinta: 10€. Hintaan sisältyy kahvitarjoilu. Konsertin jälkeen pelimannijamit.

20.30

Spelmansjam
Stinasholmarna, Purmo. Alla som vill kan delta i jammet med instrument, sång och dans eller bara lyssna på musiken. Som jamvärd fungerar Marianne Maans. Jammet inleds efter konserten med Triskel. Inget inträde.
Pelimannijamit
Kuka tahansa voi osallistua jameihin soittamalla, laulamalla, tanssimalla tai vain kuuntelemalla. Jamien isäntänä toimii Marianne Maans. Jamit alkavat heti Triskelin konsertin jälkeen. Ei pääsymaksua.
ARR. / JÄRJ: KULTURBYRÅN / KULTTUURITOIMISTO

I Désirée Saarela & Triskels musik kan man uppleva nutidens singersongwriter-värld som starkt förankras i ett levande och nyskapande folkmusikuttryck. Musiken är tidlös och full av hjärta och berättaranda. Trions senaste album, Tidsemigranten (2013) består av både berättande och meditativa sånger som Désirée framför på svenska. Trion har en bred repertoar med låtar även på engelska. (desireesaarela.fi)

DÉSIRÉE SAARELA – SÅNG, GITARRER, MANDOLIN
KIRSI VINKKI – FIOL, ALTFIOL, STRÅKHARPA, VEVLIRA, KLOCKSPEL, SÅNG
SAMULI KARJALAINEN – BOUZOUKI, GITARRER, FLÖJTER, KANTELE, SÅNG

Désirée Saarelan & Triskelin musiikissa yhdistyy nykypäivän singer-songwriter-perinne vahvaan kansanmusiikitulkintaan. Musiikki on ajatonta ja tunnelma täynnä sydäntä ja tarinankerronnan lumoa. Viimeisin albumi, Tidsemigranten, on kokoelma Désiréen omalla äidinkiellään ruotsilla luomista sanoituksista ja lauluista. Repertoaari on laaja ja yhtye esittää lauluja myös englanniksi. (desireesaarela.fi)

DÉSIRÉE SAARELA – LAULU, KITARAT, MANDOLIINI
KIRSI VINKKI – VIULU, ALTOVIULU, JOUHIKKO, KAMPILIIRA, KELLOPELI, LAULU
SAMULI KARJALAINEN – BOUZOUKI, KITARAT, KANSANOMAISET PUHALTIMET, KANTELE, LAULU

FREDAG
PERJANTAI **26.6**

16.00–19.00

Öppet vid Akkatalo, Katternöleden 68
kl. 18 högläsning i höladan med Ulla Källman
Akkatalo on auki, Katternönreitti 68
klo 18 Ulla Källman lukee ääneen tarinoita
Gilgamesh-epoksesta

19.00

Premiär. Ensi-ilta (ruotsinkielinen esitys).
Pedersöre Teater: Robin Hood (Åliden)
MERA INFO OCH BILJETTBOOKNING / LISÄTIETOJA JA LIPPUVARAUSET: PEDERSORETEATER.FI

LÖRDAG
LAUANTAI **27.6**

10.00–16.00

Trädgård & kreativa rum

Fjolårets succé återkommer. Titta in i Pedersörebornas privata trädgårdar och verkstäder. Bekanta dig med våra inrednings- och trädgårdsbutiker.

Både nya och gamla bekanta håller öppet. Ladda ner din karta med adresser på pedersore.fi

Puutarha & ateljee

Viime vuoden suosikitapahtuma uusintana! Piipahda pedersöreläisten puutarhoihin ja työpajoihin. Tutustu kunnan sisustus- ja puutarhamyymälöihin. Tulosta kartta osoitteesta pedersore.fi

10.00–16.00

NärMat-dag

Fjolårets succé återkommer. Bekanta dig med närproducerad mat. Gårdsförsäljning av kött, grönsaker, bär, bakverk, frystömningsrally, ponnyridning m.m. Flera medverkande.

Ladda ner din egen karta på www.pedersore.fi

LähiRuoka-päivä

Viime vuoden suosikitapahtuma uusintana! Lähituotetun ruoan ystäville. Lihan, vihannesten, marjojen tilamyyntiä, kahviloita ja leivonnaisia, pakkasentyhjennysralli, poniratsastus ym. Tulosta kartta osoitteesta www.pedersore.fi

10.00–16.00

Loppisrace i Sundby

Kirppispäivä, Sundby

MERA INFO / LISÄTIETOJA:

SUNDBYKARBYLOPPISRACE.BLOGSPOT.FI

16.00–19.00

Öppet vid Akkatalo, Katternöleden 68

kl. 18 högläsning i höladan med Ulla Källman

Akkatalo on auki, Katternönreitti 68

klo 18 Ulla Källman lukee ääneen tarinoita
Gilgamesh-eepoksesta

20.30

Dans, Ytteresse danspaviljong

Carisma spelar.

Aikuistentanssit, Ala-Ähtävän tanssilava

Carisma soittaa.

ARR. / JÄRJ: YTTERESSE UF

SÖNDAG
SUNNUNTAI **28.6**

Museisöndag. Bekanta dig med våra museer

Museosunnuntai. Tutustu museoihimme.

13.00–17.00

Kulturgården på Lassfolk

Lassfolkin kulttuuritalo Lillbyssä

13.00–17.00

Åliden. Bekanta dig med trollstigen, gör en

tipsrunda på museet eller spela jätte-fortuna.

Åliden. Tutustu peikkopolkuun, osallistu

veikkauspeliin tai pelaa jättifortunaa.

12.00–15.00

Fornstugan i Esse, Ähtävä

Fagerbacka Fäbodställe, öppet hela tiden.

Fagerbackan karjamaja-alue aina avoinna.

10.00

Addo open

slagspel HCP vid Remson Golf.

Lyöntipeli HCP.

MERA INFO / LISÄTIETOJA: REMSONGOLF.FI

13.00

Sångfest i Esse kyrka.

En del av Slef:s årsfestprogram.

Laulujuhlat Ähtävän kirkossa.

MERA INFO / LISÄTIETOJA: SLEFFI

16.00–19.00

Öppet vid Akkatalo, Katternöleden 68

kl. 18 högläsning i höladan med Ulla Källman

Akkatalo on auki, Katternönreitti 68

klo 18 Ulla Källman lukee ääneen tarinoita

Gilgamesh-eepoksesta

Hela veckans program, adresser till NärMat och Trädgård & kreativa rum hittar du på www.pedersore.fi (fr.o.m. v 25)

Koko viikon ohjelma sekä LähiRuoka ja Puutarha & ateljee-osoitteet osoitteesta www.pedersore.fi (alk. v. 25)

Ny träbro i Sundby

EXAMENSARBETE AV BYGGNADSINGENJÖR SIMON ÖST

SIMON ÖST

Nuvarande bro vid Näsebacka. Vill du läsa Simons arbete? Det finns att hämta på yrkeshögskolornas publikationsarkiv Theseus. <http://theseus.fi/handle/10024/88363>

Simon Öst är hemma i Östensö i Pedersöre. Han är nybliven ingenjör med examen från avdelningen för byggnadsteknik vid Yrkeshögskolan Novia i Raseborg. Efter sin studentexamen från Pedersöre gymnasium 2010 utförde han sin militärtjänstgöring i Dragsvik. När ledarskapsutbildningen där var avslutad började han studera till byggnadsingenjör i Raseborg.

Det faktum att Simon valde att studera i Raseborg framom Vasa var ett enkelt beslut. Den familjära och relativt lilla staden Ekenäs tilltalade honom bättre än "stora" Vasa. I Novias campus i Raseborg samsas 550 studerande i det moderna men samtidigt historiska och natursköna campusområdet. Förutom Simons studiekompisar, som skall bli antingen byggnadsingenjörer eller byggmästare, så fylls campuset av blivande agrologer, hortonomer, miljöplanerare, skogsbruksingenjörer och tradenomer.

SIMON HAR ett stort intresse för träkonstruktioner, hur man använder traditionellt byggnadsmaterial i krävande, moderna konstruktioner. Detta intresse ledde till att han vände sig till sin hemkommun Pedersöre när det under sista studieåret var aktuellt att göra examensarbete.

Kontakten ledde till att Simon Öst i sitt examensarbete har undersökt och beräknat hur man kunde ersätta den gamla vägbron i Näsebacka i Sundby med en ny bro i trä. Lektor Niklas Nyman, som undervisar i träkonstruktionsteknik, har handlett Simons arbete.

Simon har alltså planerat konstruktionen av en ny träbro, som skall fungera som en vägbro för tung trafik. Brotypen som Simon dimensionerat är en så kallad tvärspäänd plattbro som har en spännvidd på 16 meter. En tvärspäänd plattbro består av plankor eller limträbalkar som spänns ihop med hjälp av stålstänger. Stålstängerna

spänns ihop så pass kraftigt att balkarna samverkar till en sådan grad att de får motsvarande egenskaper som en platta har.

Konstruktionerna i en bro av trä kräver mycket underhåll. Hur man skyddar konstruktionerna och andra brodetaljer är alltså en väsentlig del av såväl planeringen som utförandet av en träbro.

I DIMENSIONERINGEN beskriver Simon Öst vilka laster som uppstår på en bro samt hur laster, hållfastheter och nedböjningar beräknas. Teorin baserar sig på internationella bestämmelser, eurokoderna samt nationella bilagor. Idén är också att Simons examensarbete skall kunna fungera som en handbok för konstruktörer.

Förr i tiden var det ett självklart val att man använde trä som byggnadsmaterial då man byggde broar. Man använde sig av olika typer av bågar och fackverk i konstruktionerna. På 1900-talet utvecklades limträ. I och med detta kunde man bygga broar med ännu längre spännvidd. I Norden har man lång erfarenhet av träbroar men tyvärr finns få av de gamla träbroarna kvar. På 1990-talet gjorde de nordiska länderna en gemensam satsning på att

ISABELLA ALÉN

Simon Öst (till vänster) med sin handledare, lektor Niklas Nyman.

introducera tvärspäänd plattor för att utveckla byggande av träbroar.

PUUINFOS VD Mikko Viljakainen har i början av maj 2015 konstaterat att kommunernas intresse för träbyggande ökar. Under förra valperioden vände trenden för höghusbyggande i trä, mycket tack vare att kommunerna intresserade sig för detta och t.o.m. reserverade tomter för just höghus i trä. Även användningen av trä i renoveringsbyggande och energiförbättringar av höghus ökar. Andra sätt att märkbart öka användningen av trä finns inom byggande av stora hallkonstruktioner, offentliga byggnader och broar. Det finns inga tekniska eller ekonomiska hinder till att öka byggandet av träbroar. Enligt Viljakainen är det största hindret främst brist på kunskap och gamla fördomar. I Sverige och Norge byggs betydligt mera träbroar än i Finland. De praktiska erfarenheterna av träbroar är goda. (Viljakainen, 2015)

Simon Öst drar slutsatsen att det finns goda möjligheter ur en konstruktörs synvinkel att dimensionera en träbro även som en vägbro med tung trafik. I och med att Finland är ett skogsrikt land så harmoniserar vi också, genom valet att bygga en träbro, användningen av inhemska råvaror. Pedersöre kommun har, bl.a. i och med Simons examensarbete, bra grund till att vara föregångare inom detta område.

TOWE ANDERSSON, DIPL.ING, LEKTOR

KÄLLA:

Öst, S. 2015. Träbroar : Dimensionering av tvärspäänd plattbro. Raseborg: Lärdomsprov för ingenjörsexamen. Yrkeshögskolan Novia, Byggnadsteknik, Raseborg. Viljakainen, K., 2015. Puuala toivoo puurakentamisesta biotalouden kärkihanketta Suomeen. (Online) <http://www.puuinfo.fi/tiedote/puuala-toivoo-puurakentamisesta-biotalouden-kärkihanketta-suomeen>. (Hämtat 7.12.2015)

Överesse skolas e-bibliotek

■ Det händer mycket i skolvärlden just nu. En av lärarnas viktigare uppgifter idag är att handleda eleverna så att de lär sig sunda studievänor och klarar av att tillgodose sig kunskap som behövs i deras framtida liv.

I Överesse skola har det skett en hel del under de senaste åren. Hösten 2013 fick vi ta i bruk vår tillbyggda skola, med nya utrymmen som inspirerar såväl elever som lärare och övrig personal. Samtidigt beviljades skolan pengar för lärmiljöprojektet "Min egen e-bok".

Inom detta projekt har vi köpt pekplattor som vi använder flitigt i vår undervisning. Eleverna gör egna böcker i appen "Book Creator". Böckerna består av elevernas egna texter, bilder som ofta är självproducerade samt ibland inspelat ljud.

I slutet av hösten 2015 började vi publicera våra böcker på nätet på adressen bokess.bookis.se. Vårt e-bibliotek bygger på en idé som utvecklats i Åstaskolan i Stockholm. Vem som helst kan gratis ladda ner våra böcker antingen i epub-format eller pdf-format. Laddar du ner böckerna i pdf-format kan du läsa dem från dator, pekplatta eller smarttelefon. Det andra formatet lämpar sig bra för iPads. Läsarna kan också skriva kommentarer till böckerna. Detta uppskattas av författarna.

Under det föregående läsåret har vi skrivit flitigt och idag finns över 170 böcker publicerade. Här finns allt från korta bilderböcker till längre äventyrsberättelser. De flesta böckerna baserar sig på elevernas egna fantasier. Eleverna har även blivit inspirerade av författare som besökt vår skola.

JOHAN NYLUND

Erica Snärbacka och Andrea Gunell är båda flitiga läsare. De tycker om att skriva egna berättelser.

Ladda ner böckerna och läs mera....
bokess.bookis.se

Andreas bok "Glömma och drömma" handlar om en flicka som flyttar till ett hus. Hon börjar få konstiga drömmar om en hund. Hon får sedan reda på att hunden finns på riktigt. Fortsättningen på berättelsen vill författaren inte avslöja.

Erica har skrivit en skräckhistoria. "Inne i skuggorna" handlar om en flicka som har en fest när resten av familjen är borta. En av de inbjudna gästerna har försvunnit. På natten börjar hon höra ljud från olika ställen i huset. Detta leder till att hon kommer till en annan plats...

Internationell lärglädje i Bäckby skola

■ Under en snöig vecka i april tog Bäckby skola emot två gäster från Kilkenny i Irland. De besökte Bäckby och Pedersöre eftersom de tillsammans med Bäckby skola och en skola i Domzale, Slovenien deltar i Erasmus + projektet "Sharing the Joy of Learning". Under projektet har eleverna kontakt med varandra via vår skolas blogg eller etwinningverktöget Twinspace. Under nästa läsår fortsätter projektet och vi ska bl.a. jobba med temat "Framtidens skola" - hur ser en sådan ut? Vi kommer även att jobba kring vår egen musik och kultur i våra olika länder.

Det som våra trevliga gäster fäste sig vid var bl.a. att vi hade undervisning även utomhus - oberoende av väder. De fick följa med åk 1 på en utflykt under Stina Levlins ledning som imponerade mycket på dem. Glada elever letade "skatter" i snön som de sedan granskade med lupp. Våra gäster bekantade sig även med allt från Diamantens och Snäckans förskola till Sursik, gymnasiet och Optima.

TORE JUNGERSTAM

Skolskjutsar för skolelever läsåret 2015-2016

■ Information om skolskjutsar för skjutberättigade elever ges veckan före skolstart från respektive förskola/skola enligt tider som kommer att finnas på Pedersöre kommuns webbplats fr.o.m augusti. Skjuttiderna fås direkt från taxitrafikanten och bussbolagen. Taxi används där busslinje inte finns. Trafikanternas kontaktuppgifter finns på www.pedersore.fi.

Koulukuljetukset lukuvuonna 2015-2016

■ Tiedot kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden kuljetuksista saa oppilaan koulusta/esikoulusta koulun alkua edeltävällä viikolla. Koulun/esikoulun henkilökunta voi silloin tavoittaa kellonaikoina, joista ilmoitetaan kunnan verkkosivuilla elokuun alussa. Bussi- ja taksiaikatauluista voi tiedustella suoraan liikennöitsijöiltä. Koulukuljetuksiin käytetään taksia aina kun reittiliikennettä ei ole. Liikennöitsijöiden yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.pedersore.fi.

Tänk om - tänk nytt

■ En ny läroplan för förskola och skola 1-6 träder i kraft från och med den 1 augusti 2016. Läroplansarbetet i Pedersöre kommun startade hösten 2014. En enkät kring framtidens lärtig har skickats ut till alla vårdnadshavare i förskola/skola. Även undervisningspersonal och beslutsfattare har haft möjlighet att besvara enkäten.

Skolning för personalen har ordnats. Inom förskolan har vi fördjupat oss i förskoleundervisningens gemensamma mål och de mångsidiga kompetenserna. I skola åk 1-9 har också vi fått fortbildning i de sju kompetenserna. Vi har även fördjupat oss i värdegrundsfrågor både som en gemensam eftermiddag för alla lärare men också utarbetat en egen värdegrund för varje skola.

De nya grunderna lägger på alla skolnivåer vikt vid glädje i lärandet och elevernas aktiva roll. Kommunikationsförmåga och gruppsamverkan samt strävan till en hållbar livsstil betonas. För att svara på framtidens utmaningar betonas vikten av att utveckla mångsidig kompetens.

Utvecklingen börjar i den tidiga barndomen och fortgår hela livet.

Undervisningspersonalens fortbildningsdag i augusti aktiverar alla med i läroplansprocessen. Det är viktigt att vi som arbetar med barn i förskola/skola inser att vi måste ändra synen på lärandet.

Den som vill läsa mer om läroplansarbetet i Pedersöre kommun kan besöka bloggen lppedersore2016.wordpress.com.

LP-ANSVARIGA FÖR FÖRSKOLA
YVONNE BORGMÄSTARS, ANN-BRITT
FORSBLOM OCH MARIA SNÅRBACKA

LP-ANSVARIGA FÖR SKOLA 1-6
SUSANNE KACKUR
OCH ANN-HELEN MÄKELÄ

Uusi opetussuunnitelma rakentuu uuteen oppimiskäsitykseen

■ Esikoulun ja peruskoulun luokkien 1-6 uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1. elokuuta 2016. Pedersören kunnassa opetussuunnitelman valmistelu alkoi syksyllä 2014. Kaikille huoltajille on lähetetty kysely tulevaisuuden oppimispolusta. Myös opetushenkilöstöllä ja päättäjillä on ollut mahdollisuus vastata kyselyyn.

Henkilöstö on saanut koulutusta uudesta opetussuunnitelmasta. Esikoulussa olemme syventyneet esiopetuksen yhteisiin tavoitteisiin ja laaja-alaiseen osaamiseen. Peruskoulun henkilöstölle on myös järjestetty koulutusta seitsemästä osaamisalueesta. Olemme myös perehtyneet arvoperustaa koskeviin asioihin kaikkien opettajien yhteisessä koulutustilaisuudessa mutta myös laatimalla jokaiselle koululle oma arvoperusta.

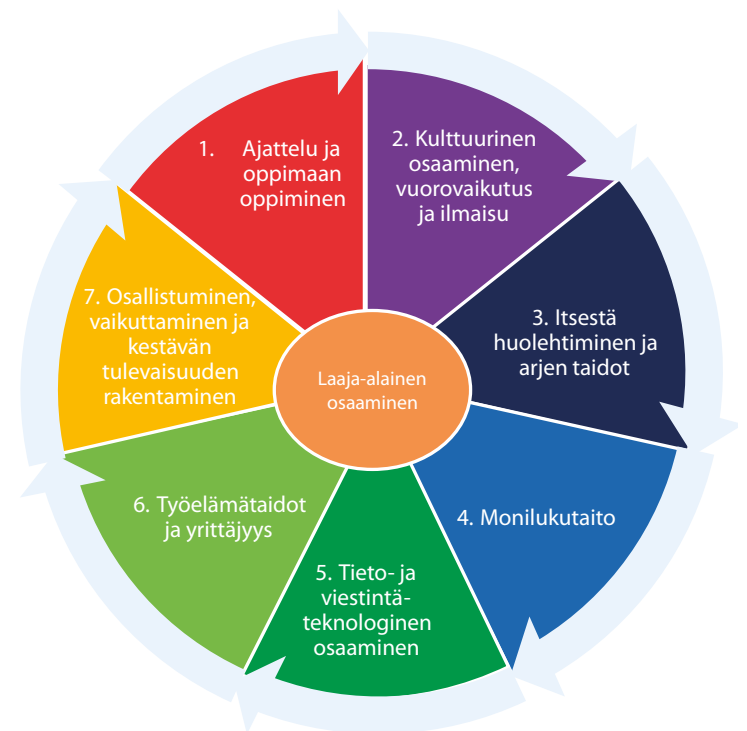
Uusissa perusteissa painotetaan koulutuksen kaikilla tasoilla oppimisen iloa ja oppilaiden aktiivista roolia. Viestintäkyky sekä yhteistoiminta ja pyrkimys

kestävään elämäntapaan nousevat keskeiseen rooliin. Laaja-alaista osaamista painotetaan keinona vastata tuleviin haasteisiin. Kehitys alkaa varhaislapsuudessa ja jatkuu koko elämän.

Opetushenkilöstön koulutuspäivällä elokuussa on tarkoitus saada koko henkilöstö aktiivisesti mukaan opetussuunnitelmaprosessiin. On tärkeää, että esikoulun ja koulun henkilöstö havahtuu näkemään, että meidän täytyy muuttaa käsityksiämme oppimisesta.

ESIKOULUN OPS-VASTAAVAT
YVONNE BORGMÄSTARS, ANN-BRITT
FORSBLOM JA MARIA SNÅRBACKA

PERUSKOLUN LUOKKIEN 1-6
OPS-VASTAAVAT
SUSANNE KACKUR
JA ANN-HELEN MÄKELÄ

Vernissage på Sandskutan daghem

■ Torsdagen den 7 maj ordnades en kombinerad vår- och grillfest på Sandskutan daghem i Sandsund. Samtidigt höll barnen på daghemmet vernissage för sina familjer. Barnen och personalen har under året arbetat med det breda temat konst. Tack vare medel från Kulturfonden och med hjälp av konstnären Tanja Aumanen har alla barnen på daghemmet fått bekanta sig med olika målnings- tekniker. Utgående från daghemmets vision: "Möten mellan människor" har barnen gjort en konkret bild av visionen.

Sommarkurser i Pedersöre MI

Norsupallo (elefantboll eller jättefotboll), Forsby bollplan måndagar 1.6-31.8 kl. 19.00-20.15

Du som tycker om att röra på dig kravlöst, svettigt och roligt, kom med och prova på en ny rolig motionsform! Norsupallo, som också kallas elefantfotboll eller jättefotboll, är ett bollspel som till en viss del påminner om fotboll. Största skillnaden är att en stor 75 cm diameters gypaboll används. Bollens storlek gör att ingen fotbollserfarenhet krävs. Samtidigt gör bollen spelet mångsidigt och verkligen roligt för både damer och herrar i alla åldrar. I kursen ändras

lagindelningen varje gång, så att alla får spela tillsammans. Vill du veta mer om norsupallo, läs mera på www.norsupallo.fi. Kursledare är Linda Holmäng.

Sommarzumba, Ytteresse danspaviljong tisdagar 2.6-4.8 kl. 19.30-20.30

Kom med och känna zumbaglädjen i kroppen! Zumba är ett roligt och energiskt träningspass där man kombinerar heta latinska rytmer som t.ex. salsa, cumbia och merengue med enkla danssteg som är lätta att följa. Fitnessbase-

rad koreografi. Ta med vattenflaska och inneskor. Ledare är Camilla Johansson.

Växtfärgning vid Katternö byagård

En nyinsatt grundkurs i växtfärgning där du lär dig att ta till vara på naturens färger i växter och örter. Träff tisdag 11.8 kl. 18.00 för planering och information. Fredag 14.8 kl. 17-21 och lördag 15.8 kl. 10-15.30 betning av garn och färgning. Har man eget ullgarn så får det också användas. Matsäck medtas. Ledare Anna-Lisa Klemets. Anmälan senast 17.6.

Koka rödmylla, bystugan i Bennäs 24.6 kl.16.30-19.30

Kom med och lär dig koka rödmylla på traditionellt sätt. Arbetet med kokningen kommer samtidigt att fungera som arbetsdemonstration på hantverkarmarknaden i Bennäs. Kursen hålls i sin helhet utomhus, så ta på lämpliga kläder. Ledare är Owe Nyblom. Anmälan genast!

Anmälan till alla kurser:

Pedersöre MI, tel. (06) 785 0275 eller www.pedersore.fi. Det går bra att komma med på gymnastikkurserna ännu fastän de redan har startat!

Tjuvstart på höstterminen

■ MI:s hösttermin "tjuvstartar med följande kurser:

Svampkurs och svamputställning, Fagerbacka, Purmo ons 2.9 kl. 16.30-20.30

Vi börjar med att studera svamputställningen, som består av ett 40-tal olika svamparter. Sedan plockning och rensning av svamp. Tips och recept utdelas. Deltagarna bör ta med sig en korg, svampkniv och egen matsäck. Kursledare: Tora Barkar. Anmälan senast 31.8.

Svampkurs och svamputställning, Hepovattnet, Lappfors lö 5.9 kl. 10.10-14.45

Samma kursupplägg och innehåll som vid Fagerbacka. Kursledare: Tora Barkar. Anmälan senast 2.9.

Höstens nya mi-kurser

■ Pedersöre MI:s nya programhäfte postas till alla hushåll i kommunen fredagen den 21 augusti. Anmälningstiden börjar måndagen den 24 augusti. Det krävs förhandsanmälan till alla kurser. Du hittar också kurserna och anmälningsystemet under www.pedersore.fi. Klicka på snabbblänken till MI:s kurser och anmälan så kommer du direkt till vår anmälningsida. Man kan också anmäla sig genom att ringa tel. 7850 275, 7850 225 eller 7850 276.

Några av höstens nya kurser är bland annat matlagningskurserna Goda såser och salsor och Gör egna nachos, nya tekniker i att laga kaffepåsväskor och Äventyrsjumpan för barn. En ny gammal favorit i repris är kursen Näverslöjd, som hålls under två lördagar i oktober och i januari. Till den kursen kan man redan nu under våren ta björknäver för att ha att använda på kursen, eller använda eventuellt näver som man tagit tidigare

Kansalaisopiston syyslukukausi

■ Pedersöre MI:n uusi kurssivihko jaetaan kunnan talouksiin perjantaina 21. elokuuta. Ilmoittautuminen alkaa maanantaina 24. elokuuta. Kaikille kursseille on pakollinen ennakoilmoittautuminen. Voit tutustua kursseihin ja ilmoittautumisohjeisiin osoitteessa www.pedersore.fi. Alkuvuon pikalinkin kautta pääset suoraan ilmoittautumisivulle. Kursseille voi ilmoittautua verkossa tai puhelimitse, puh. 785 0275, 785 0225 tai 785 0276. Teemme varaslähdön syysluku-kauteen suomenkielisellä **sieni- ja ruoanlaittokurssilla** Lillbyssä lauantaina 5.9. ja sunnuntaina 6.9., molempina päivinä klo 10 - 15. Kurssi pidetään Airi Nymanin kotona, osoitteessa Lillbyntie 271. Ota mukaan kumisaappaat, sieniveitsi ja -kori. Ilmoittautuminen viimeistään 2.9.

5 frågor till bandet Essi Blues

Vem är Essi Blues?

Essi Blues är några unga män samt några glada gubbar som alla har ett gemensamt intresse för bluesmusik. Bandet bildades år 2007 och består av 9 medlemmar: Rune Pettersson (sång, gitarr), Janne Kanckos (sång, gitarr), Daniel "DG" Gunell (munspel, keyboard, sång), Samuel Forsblom (trumpet), Håkan Ahlvik (saxofon), Kurt Pettersson (trombon), Petter Eriksson (barytonsaxofon), Bengt Pettersson (basgitarr) och David Forsblom (trummor). Bandets alla medlemmar kommer från byn Esse varav bandnamnet blev kort och gott Essi Blues.

Hur grundades Essi Blues?

Det var trummisen och basisten (Bengt & David) som behövde ett nytt band att spela med. Idén föddes att börja spela blues som är en så cool musikstil. Vi beslöt att göra som i filmen om "The Blues Brothers" och började leta efter intressanta musiker och personer till bandet. Vi hittade allt vi behövde i den egna byn, så blev det till Essi Blues så småningom.

Vilka är era favoritband/musiker?

Alla olika bandmedlemmar har väl sina egna favoriter där musikstilarna kan variera väldigt mycket. Generellt gillar vi sådan bluesmusik som får oss att må

bra, som ger ett leende på läpparna. Den musik som är rolig och svängig att spela är också rolig att lyssna på.

Hur många spelningar har ni under ett år?

Runt 8-10 spelningar, ibland mer, ibland mindre.

Vad har ni för spelningar i sommar?

I sommar blir det en inledande spelning på Nord Sound Open Air 9 juli. Efter det åker vi till Jeppisdagarna för att spela i Skolparken 25 juli och på hösten, 5 september, blir det förstås Essi Blues Fest i Lappfors.

Essi Blues fest

Lördagen den 5 september ordnas för sjätte gången Essi Blues Fest på Lappfors danspaviljong. Evenemanget har blivit årligen återkommande och har genom åren gästats av flera internationellt kända bluesartister, bl.a. Mats Ronander, Sven Zetterberg, Wentus Blues Band och ifjol Lisa Lystam. Headliner i år är Eric's Blues Band från Stockholm, där de är ett välkänt namn. Essi Blues, som står värd för evenemanget, säger av egen erfarenhet att Eric's Blues Band är ett fenomenalt liveband med bra känsla, och det kommer att svänga rejält till ljudet av deras blues på danspaviljongen.

Teater Viirus på Purmogården den 3 oktober

■ Missa inte Teater Viirus som gästspelar med satiren "Valet och kvalet" på Purmogården lördag 3.10 kl 19.00.

Hur gick det efter Riksdagsvalet 2015? I Valet och kvalet möter vi både kända och okända makthavare. Här trängs välbekanta politiker som Soini, Stubb och Räsänen, skamlösa företagsledare och en upprörd kulturelit med det vanliga folket, medborgare från Finska

vikens öar till de lappländska fjällens höjder. Alla är de delar av samma samhällsbygge - vare sig de vill det eller ej. Valet och kvalet är ett spektakel som spårar ur åt både höger och vänster utan att tappa bort värdefrågorna. Föreställningen är ca 2 timmar lång inkl. paus.

Biljettpris 20/15/10 euro. Mera info om biljettbokning, priser och tidpunkt finns på www.pedersore.fi/evenemang

Kulturbyråns teaterresor

Den besynnerliga händelsen med hunden om natten på Wasa teater 25.9.2016

Föreställningen baserar sig på Mark Haddons prisbelönta roman. Pjäsen har bl.a. blivit utsedd till Årets viktigaste pjäs av Time Magazine och utsågs till Best New Play vid brittiska Oliver Awards. Huvudkaraktären är Christopher Boone, en 15-årig pojke med Aspergers syndrom. En natt hittar han grannens hund brutalt dödad. Han vill utreda dödsfallet och hamnar då i flera utmanande och obehagliga situationer. Föreställningsspråket är svenska. Start från Kommungården i Bennäs kl.17.30. Retur efter föreställningen.

Pris: 30 €. I priset ingår biljett och buss. Anmäl senast 11.9 till kulturbyrån (06) 785 0284 eller kulturbyran@pedersore.fi.

Tre systrar och en berättelse på Wasa teater 13.2.2016

Lars Sunds senaste roman på scenen vid Wasa teater. Pjäsen utspelas i Jakobstad, handlingen tar sin början i den karga efterkrigstiden, med varubrist, ransonering och osäkra framtidsutsikter. Vi får möta tre kvinnor och deras drömmar, förhoppningar, kärlek, äktenskap och besvikelser. Berättelsen utspelas mot bakgrund av ett Finland som gör sitt bästa för att förtränga kriget och bygga upp ett välfärdssamhälle. Föreställningsspråket är svenska och föreställningen textas till finska och svenska. Start från kommungården i Bennäs kl.9.00, egen tid i Vasa mellan kl.11.30-13.30. Föreställningen börjar kl.14.00. Retur efter föreställningen.

Pris: 35 €. I priset ingår biljett och buss. Anmäl senast 13.1.2016 till kulturbyrån (06) 7850284 eller kulturbyran@pedersore.fi.

Nya huvudbiblioteket

■ Tillbyggnaden och renoveringen av huvudbiblioteket framskrider som väntat, och om allt går enligt planerna överläts byggnaden 31.8. Efter det levereras inventarierna och inflyttningsarbetet vidtar. Vi beräknar kunna öppna biblioteket i början av oktober.

Också den övriga kulturavdelningen flyttar in i huset. Medborgarinstitutets kansli, ungdoms-, idrotts- och kulturbyråerna flyttar in i september. Samtidigt som kanslierna öppnas tas bibliotekets tidningsläsesal i bruk.

Tidningsläsesalen fungerar också som utställningslokal, den första utställningen blir förening-

en FotoArtis, som visar upp Pedersöre under olika årstider.

I huset kommer också att finnas ett samlingsrum, där mindre tillställningar kommer att hållas. Din förening kan fr.o.m. oktober boka in sig här.

Öppningsvecka siktar vi på att fira v. 41, dvs. 5-9.10. Under veckan kommer det att ordnas program för olika målgrupper, och vi hoppas att Pedersöreborna då ska hitta till det nya kulturhuset.

Vad vill du ska hända i det nya huset? Har du idéer? Vi tar emot verksamhetstips på adressen www.pedersore.fi/kultur-fritid-och-turism.

Uusi pääkirjasto

■ Pääkirjaston laajennus ja kunnostus etenee odotetusti, ja jos kaikki menee suunnitelmien mukaan, rakennus luovutetaan käyttöömme 31.8.2015. Tämän jälkeen alkaa tilojen sisustaminen ja sisäänmuutto. Toivomme, että kirjasto voidaan avata uudelleen lokakuun alussa.

Koko kulttuuriosasto, eli kansalaisopisto sekä nuoris-, liikunta- ja kulttuuritoimistot, muuttaa syyskuussa uuteen taloon. Heti kun toimistot ovat muuttaneet sisään, avamme myös kirjaston lehtilukusalin.

Lehtilukusali toimii myös näyttelytilana, ja ensimmäisen näyttelyn järjestää FotoArtis, joka esittelee kuvia Pedersörestä eri

vuodenaikoina.

Taloon tulee myös kokoushuone, jossa voidaan pitää kokouksia ja pienehköjä tilaisuuksia. Yhdistykset voivat tehdä varauksia lokakuusta alkaen.

Suunnittelemme avausviikon viettoa viikolla 41, so. 5.-9.10. Tällä viikolla järjestämme ohjelmaa eri kohderyhmille, ja toivomme että pedersöreläiset viimeistään silloin löytävät tiensä uuteen kulttuuritaloon.

Minkälaista toimintaa sinä haluat nähdä uudessa kulttuuritalossa? Onko sinulla ideoita? Otamme vastaan vinkkejä toiminnasta osoitteessa www.pedersore.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika.

Purmo bibliotek stängt över sommaren

■ Purmo bibliotek stängde 31.5. Under sommaren kommer böcker och inventarier att saneras och flyttas till den baracklänga nedanför skolan/biblioteket, där också skolan ska inhysas.

Det som är viktigt för våra kunder att komma ihåg är att de böcker som lånats i det gamla biblioteket också returneras dit, detta för att vi ska få det så fräscht som möjligt i baracken där vi ska vara. Returnera gärna böckerna senast på förfallodagen. Vi kommer att kräva in alla försenade

böcker för att vi ska hinna med saneringen av allt innan vi öppnar på nytt.

Biblioteket kommer att finnas i baracken ca två år. Den är till ytan mindre än hälften av vad biblioteket varit. Därför kommer inte heller allt material och alla funktioner att rymmas in i baracken, men vi försöker att göra utbudet så mångsidigt som möjligt. Också kommunbyråfunktionen kommer att finnas här.

SOLVEIG LUND
BIBLIOTEKSCHEF

Purmon kirjasto suljettuna kesän yli

■ Purmon kirjasto suljettiin 31.5. Kesän aikana kirjat ja irtaimisto saneerataan ja siirretään nykyisen koulun/kirjaston viereen tulevaan parakkikouluun.

Haluamme painottaa asiakkaillemme, että vanhasta kirjastosta lainatut kirjat tulee myös palauttaa sinne, jotta uusi kirjastoparakki pysyy mahdollisimman terveenä. Pyydämme palauttamaan kirjat viimeistään viimeisenä palautuspäivänä. Aiomme lähettää muistutuksia kaikista myöhästyneistä kirjoista, jotta ehdimme

saneerata ne ennen kuin avamme kirjaston uudestaan.

Kirjasto jää parakkiin noin kahdeksi vuodeksi. Pinta-alaltaan parakki on alle puolet entisestä kirjastosta. Näin ollen sinne ei mahdu kaikkea aineistoa eikä kaikkia tuttuja toimintoja, mutta yritämme kuitenkin tehdä tarjonnasta mahdollisimman monipuolisen. Myös kunnantoinmiston toiminta siirtyy kirjaston mukana parakkitiloihin.

SOLVEIG LUND
KIRJASTONJOHTAJA

Nytt i idrottsbiblioteket

■ Sitt inte inne! Nu finns det tre nya sällskapsspel att spela utomhus: boule (petanque), krocket och kubb. Alla spel är för högst sex deltagare. Spelregler finns i förpackningarna som kan lånas från biblioteken i kommunen.

Uutta liikuntakirjastossa

■ Älä jää yksin sisälle! Liikuntakirjastossa on nyt kolme uutta seurapeliä, jotka pelataan ulkona: boule (petankki), krocketti ja mölky. Kaikki pelit on tarkoitettu enintään kuudelle pelaajalle. Pelit saa lainata kunnan kirjastoista, ja pelisäännöt löytyvät pakkauksista.

Nytt halvmaraton löps i Bennäs i augusti

De löpglada har alla möjligheter att hitta ett lämpligt lopp i Pedersöre i sommar. Det finns distanser allt mellan 4,5 kilometer och officiellt halvmaraton på 21,1.

■ IK Falkens motionslopp har ytterligare breddats med LKI-halvmaraton i samband med Lövä Run den 14 augusti.

För att fira den nya cykelvägen mellan Lövä och Sandsund löps ett halvmaraton med start och mål på sportplanen vid Sportis. Loppet går i huvudsak längs cykelbanor. Först ut till Bennäsvägen och sedan den nya sträckningen till Sandsund för att fortsätta genom gamla Sandsund till omfartsvägen.

Vid Killingholmen bär det av längs cykelvägen ut mot Edsevö för att vid Spituholmen vända tillbaka till Bennäs via Östensö.

Loppet löps i huvudsak längs oljegrusbelagda vägar och det finns vätskekontroller med jämna mellanrum.

Namnet LKI-halvmaraton föddes i rena motionsglädjen för att byggandet av cykelbanan

blev av tack vare den betydande donationen från Leif Källdman. Cykelbanan ger nya möjligheter för löpare, cyklister och vandrare att tryggt ta sig fram.

Officiell mildtid

Fjolårets nyhet Lövä Run återkommer med sträckorna 5 och 10 kilometer. I år kommer 10 kilometersbanan att i likhet med 21,1 vara officiellt kontrollerade sträckor. Det betyder att den som är nyfiken på sin mildtid har alla chanser att få reda på det den här augustikvällen.

IK Falken erbjuder löpare att delta i tre motionslopp under sommaren, lopp som utgör Falkentrippeln. Alla som fullgjort den deltar i ett lotteri där huvudvinsten är ett köpkort till JNT.

Den första delen är Esse Run som löps klockan 18.30 den 9 juli. Sträckorna är 4,5 och 9 kilometer, med start och målgång vid Essegården.

Lopp för motionärer och tävlande

Loppet har blivit mycket populärt, här kan alla delta med sina egna förutsättningar, allt från rullstolsburna till nejdens storfräsare syns delta under kvällen.

I augusti löps Lövä Run och i september är det dags för Sju sjöarsloppet med Lappfors Run, bägge med start och mål vid skidcentret. Sju sjöarsloppet är till största delen ett terränglopp på antingen 14 eller 21 km. Lappfors Run är en relativ ny sträcka där man löper ungefär 6 km och i stället för att bege sig ut i terrängen löper man en runda på mindre vägar genom byn.

Alla loppet i Falkentrippeln kan löpas med tidtagning eller utan. Det är många som väljer att promenera sträckorna och här gäller att alla är lika välkomna, oberoende av fart!

Förhandsanmälan sker via Falkens webbplats ikfalken.fi och är förmånligare än anmälan på plats.

MONICA CEDERBERG

STIG CEDERBERG

Lövä Run löptes första gången i augusti 2014 och blev från början ett glatt och trevligt motionslopp där alla rymdes med.

Falken järjestää juoksuelämyksiä

■ IK Falken järjestää tänä kesänä kolme juoksutapahtumaa. Jos osallistut kolmeen juoksuun, olet mukana arvonnassa, jossa päävoittona on JNT:n lahjakortti.

Ensimmäinen juoksu, Esse Run, alkaa 9. heinäkuuta klo 18.30. Valittavana on 4,5 tai 9 kilometrin matkat. Lähtöpaikkana on nuorisoseurantalo Essegården Ähtävän keskustassa.

Uusi pyörätie Lövä ja Sandsundin välillä valmistuu kesällä. Tämän kunniaksi IK Falken on

päättänyt järjestää 14. elokuuta puolimaratonjuoksun, jossa juostaan mm. uudella pyörätielle. Matkaan lähdetään Pedersören urheilukeskuksesta. Alusta on enimmäkseen asfalttia ja matkan varrella on useita huoltopisteitä. Samaan aikaan juostaan myös Lövä Run, jossa voi valita 5 tai 10 kilometrin matkan.

Syyskuussa (27.9.) on vuorossa Seitsemän järven juoksu, joka on pääosin maastajuoksu. Matkat ovat 14 tai 21 km. Samana päivänä

juostaan myös 6 km pitkä maantiejuoksu Lappfors Run. Lähtöpaikka on Pedersören hiihtokeskus Lappforsissa.

Kaikkiin juoksuihin voi ilmoittautua IK Falkenin verkkosivustolla ikfalken.fi. Voit ilmoittautua myös paikan päällä, mutta osallistumismaksu on silloin kalliimpi.

Bostadslån för unga

För att stöda ungdomars anskaffning av första bostad beviljar Pedersöre kommun bostadslån till unga, för byggande eller köp/renovering av egna bostadshus samt för köp av aktielägenhet inom Pedersöre kommun.

- Lånet beviljas för första bostaden.
- Lånets maximibelopp utgör 30 000 euro.
- Lånetiden är högst 15 år.
- Räntan är bunden till grundräntan.
För tiden 1.1.2015–30.6.2015 är räntan 0,25%.
- Lån kan sökas utan särskild ansökningstid.
- Lån beviljas årligen i februari, juni och oktober.

Närmare information och ansökningsblanketter:

Pedersöre kommun, byråsekreterare Viola Korkea-aho,
tel. 785 0153.

Nuorten asuntolainat

Nuoret voivat hakea kunnalta lainaa Pedersören kunnan alueella tapahtuvaa omakotitalon rakentamista tai ostamista/korjausta varten taikka osakehuoneiston ostamista varten.

- Lainaa myönnetään ensiasuntoon.
- Lainan enimmäismäärä on 30 000 euroa.
- Laina-aika on enintään 15 vuotta.
- Korke on sidottu peruskorkoon,
ja ajalla 1.1.2015–30.6.2015 se on 0,25%.
- Lainaa voi hakea ilman erityistä hakuaikaa.
- Lainaa myönnetään vuosittain helmi-,
kesä- ja lokakuussa.

Lisätietoja ja hakulomakkeita:

Pedersören kunta, toimistosihtööri
Viola Korkea-aho, puh. 785 0153.

PEDERSÖRE

www.pedersore.fi

I behov av hyresbostad?

Vänd dig till oss och fråga om dagsläget. Det finns hyresbostäder i alla kommundelar. Observera att vi även hyr ut färdigt möblerade lägenheter i Vallbo-husen i Edsevö. Besök även våra nya webbsidor www.pedersorebostader.fi, där finns uppgifter om våra hyresbostäder!

Byråsekreterare Viola Korkea-aho, tel. 785 0153

Tarvitsetko vuokra-asuntoa?

Meiltä voi tiedustella asuntotilannetta, meillä on vuokra-asuntoja kaikissa kunnan osissa. Tarjoamme myös valmiiksi kalustettuja huoneistoja Vallbo-taloissa Edsevössä. Käy uusilla verkkosivuiltamme www.pedersorebostader.fi, sieltä saat tietoja vuokra-asunnoistamme!

Toimistosihtööri Viola Korkea-aho,
puh. 785 0153

PEDERSÖRE

www.pedersore.fi

Kommunkansliets service sommaren 2015

Under tiden 1.6–31.8.2015 är kammungården i Bennäs öppen måndag till fredag kl. 8–15. Kommunkansliet och kommunens växel i Bennäs är stängda 6–26.7.

Byggnadsinspektionen är stängd v. 30, 20.7–26.7. Under v. 28 och 29 kan byggnadsinspektören nås på nummer 050-531 5711.

Vid brådskande ärenden kan följande telefonnummer kontaktas:

- Avbytarservicens jourtelefon 050-562 5709.
- Tekniska verket: felanmälningar vid akuta kommunaltekniska problem 050-554 5721.
- Akuta barnskyddsärenden: må-fre kl. 8-16 044-785 1726, övriga tider 112 eller socialjouren (06) 325 2347.
- Utkomststödärenden: kontakta socialarbetare via Staden Jakobstads växel, 786 3111 kl. 10–11.

Kungörelser och handlingar som är till påseende finns under veckorna 28-30 vid huvudbiblioteket under bibliotekets öppettider, adress Mjölvägen 2, Bennäs (Landsbygdens hus)

Kunnanviraston palvelut kesällä 2015

Kesällä ajalla 1.6.–31.8.2015 Pedersören kunnantalo on auki ma-pe klo 8–15. Pedersören kunnantalo ja puhelinvaihte Pännäisissä on suljettu 6.7.–26.7.

Rakennusvalvontavirasto on suljettu v. 30, 20.7.–26.7. Viikoilla 28 ja 29 rakennustarkastaja on tavoitettavissa numerossa 050-531 5711.

Kiireellisissä tapauksissa yhteydenotot seuraaviin numeroihin:

- Lomituspalvelun päivystyspuhelin 050-562 5709.
- Tekninen virasto, vikailmoitukset äkillisistä kunnallisteknisistä ongelmista: 050- 554 5721.
- Kiireelliset lastensuojelutapaukset: ma-pe klo 8-16 puh. 044-785 1726, muina aikoina 112 tai sosiaalipäivystys (06) 325 2347.
- Toimeentulotukiasiat: ota yhteys sosiaalityöntekijään Pietarsaaren kaupungin vaihteen kautta, 786 3111 klo 10–11.

Kuulutukset ja nähtävillä olevat asiakirjat ovat viikoina 28 - 30 saatavilla Pedersören pääkirjastosta kirjaston aukioloaikoina, os. Jauhote 2, Pännäinen (Maaseututalo).

PEDERSÖRE

www.pedersore.fi

KAN ARBETS-TID VARA?	↘	ÅR 1-9	↙	ANGÅR AR-DET FINNA ALTERNATIV ÄVEN I JUGOET	↘	LODNING YTRADE		
→								
FÄGEL INGRIPANDE								
↳						DÖDS-KAMP		
ERFAREN LYCKA				IOWA KALEN-DARIUM				
↳								
BMA 2015	↓	↙	↘	↙	↘			
		LEVER OCH NJURE HEMING-WAY	FIENDE SLÄPA	HÖGTID-LIG FÖR-SÄKRAN	FÄRLIG	FÖLJAKT-LIGEN SÄGG-FIGUR		
EXPLO-SION				FORM AV VÅRA PROFE-TERAR		VÅRD	LINA SANDELL	
SKADE-VÄXT				URTAG		VARDA ORNAMEN-MÖNSTER		
FÖDA FRÅN HIMLEN				GITTER		ORD-NING	OLUST	
?			EMIGRER	GRÖN-OMRÅDE TORKHUS		FISK	KRAFT-LÖS	
TEMA		PURKEN INOMHUS		SÄLJA BILLIGT SNOK		NATRIUM URTIDS-JÄTTE	MAINE NICKEL	
XC				FÖDA	↳			
?								
		HET ANTILOP						
HÄRD IMMA				DIETRICH LUSIGÅRD			DÅLIG VANA	GRAVER
?				TITAN BRASA		BUKT	COLORADO VRIDA IHOP	POJK-NÄMN
TRE		TÄNGE NEON					ACCIS OS 1 NORGE	
		ISLAM					BLOMMA	
?								
MJUK INTE JÄKÄNDE								RITA SLARVIGT

Britt-Marie Andtfolk

KRYSSET

Posta lösningen till Pedersöre kommun, Skrufvilagatan 2, 68910 Bennäs. Märk kuvertet "Krysset". Ditt svar vill vi ha senast den 31 juni 2015. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas. Vinnare i krysset 1/2015 var Håkan Granvik från Purmo, Lise-Lotte Wärn från Esse och Christel Lillqvist från Sandsund. Grattis till vinnarna!

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Det händer i Pedersöre Pedersöressä tapahtuu

JUNI • KESÄKUUN

- 21.6-28.6** Pedersöreveckan, se mittuppslaget
Pedersöre-veikko ks. keskiaukeama
- 23-24.6** Utterledens vandringsmaraton
Saukonreitin maratonvaellus
- 24.6** Hantverkarmarknad vid Ankdammen i Bennäs kl. 15-19
Käsityömarkkinat Pännäisissä klo 15-19
- 25.6-28.6** "Kraft i vardagen". Svenska Lutherska Evangeliföreningens årsfest i Esse.
- 26.6** Premiär för årets sommar-teater Robin Hood vid Åliden, Purmo kl. 19.
Övriga föreställningar och bokning, se www.pedersoreteater.fi.
- 27.6** Metetävling i Lappfors. Anmälan senast 24.6.
Mera info: www.lappforsuf.sou.fi.
Ongintakilpailu Lappforsissa.
Ilmoitt. viim. 24.6. Lisätietoja: www.lappforsuf.sou.fi

JULI • HEINÄKUUN

- 4-7** Loppisrace i Forsby kl. 10-18
Kirppispäivä Forsbyssä klo 10-18
- 4-7** Loppisdag vid Lundagård i Purmo kl. 10-18
Kirppispäivä. Lundagård, Purmo, klo 10-18.
- 4-7** Klackenparty, se www.klacken.fi
- 5-7** Barnens kalasturné, Essegården kl. 14-15,30
- 6-10.7** Målvaktsskola Gold in the Net vid AW Arena.
Maalivahtikoulu Gold in the Net. AW Arena, Pännäinen.
- 9-7** Esse Run. Start Essegården kl. 18.30.
- 11-7.** Hantverkarmarknad, Forstugan, Esse.
Käsityömarkkinat, Fornstugan, Åhtävä.
- 11-7** Rockabillykväll & American Car Meeting, Lappfors danspaviljong.
- 12.7-16.7** Katternö Ice Camp, AW Arena, Bennäs.
- 15-7** Allsång på Toppen, Forsby.
- 17-7** Pedersörenejdens stövarklubbs 90-årsjubileum, jaktstugan i Purmo.
- 30-7** Sommarsamling på Fagerbacka kl. 19.

AUGUSTI • ELOKUUN

- 1-2.8** IK Falkens knattfinal, Pedersöre Idrottscentrum.
- 9.8** Sång- och musikfest vid Kvarnen, Stinasholmarna kl. 14.
- 14.8** Lövä Run & LKI Halvmaraton. Start Pedersöre Idrottscentrum, Bennäs.
- 26.8** Jakobstads Marthadistrikts sommarfest, Zionkyrkan, Överpurmo kl. 19.

SEPTEMBER • SYYSKUUN

- 5-9** Essi Blues fest, Lappfors danspaviljong
- 12-9** Skördemarknad och loppis, Sundby kl. 10-15
Satomarkkinat ja kirppis, Sundby klo 10-15.
- 27-9** Sju Sjöar loppet, skidcentrum, Lappfors
Seitsemän järven juoksu, hiihtokeskus, Lappfors.

OKTOBER • LOKAKUUN

- 18.10** Kaffekonsert i Lepplax samlingshus.
Kahvikonsertti Lepplaksin nuorisoseurantalossa.

Sommarens danser • Kesän tanssit

- 13.6 Forsby: Nilzons
- 20.6 Klacken: Tommys, Carisma, Christine Sten & Lukas Djupsjöbacka
- 27.6 Ytteresse: Carisma
- 26.7 Klacken: Matz Bladhs.
- 8.8 Ytteresse: Tommys
- 15.8 Klacken: Fernandoz, Dennis Rönngård.
- 22.8 Forsby: Towe Widerberg och Janssons orkester
- 12.9 Forsby: Tommys
- 19.9 Ytteresse: Nilzons